

[Finansministeren.]

til detailforretning — og det gør ikke mange håndværkere. Man glemmer derimod ofte tilføjelsen „eller af den, der fremstiller og udleverer varen direkte til forbruger“. Det er navnlig tilføjelsen, der har betydning for håndværkerne.

Nu er der formentlig enighed om, at man ikke i en lov om almindelig omsætningsafgift generelt kan holde håndværkerne uden for afgiftssystemet ved alene at lade dem betale afgift af anvendte materialer og slippe for at betale afgift af forædlingsværdien (bruttoavancen). Det ville være en urimelig diskrimination mod industriproduktionen. Hvad der er anstødsstenen for mange, er vel navnlig også det forhold, at man her har at gøre med en række mindre virksomheder, hvor regnskabskyndigheden antages ikke at være særlig stor. Det har ført til, at der i loven er indsat en bestemmelse (§ 7, stk. 2 a), hvorefter virksomheder, som ikke afsætter afgiftspligtige varer til videresalg, og hvis omsætning af afgiftspligtige varer af egen fremstilling ikke overstiger 10.000 kr. årlig, kan fritages for registrering på nærmere af finansministeren fastsatte betingelser (disse betingelser er nævnt i vejledningen side 23). Det er de ganske små håndværkere, der slipper uden om registrerings- og regnskabspligten; til gengæld må de indkøbe både råvarer og maskiner i beskattet stand.

I almindelighed tror jeg ikke, at regnskabspligten tynger håndværkerne så forfærdelig meget og vel ikke meget mere end industrivirksomhederne. En enkelt gruppe af håndværkere kan måske danne en undtagelse på grund af deres arbejdes karakter; det er tømrere og bygningsnedkere. Jeg skal forsøge at gøre rede for disse bygningshåndværkeres omsproblemer, og når jeg gør det så udførligt, som tilfældet er, skyldes det, at disse problemer en overgang var ret stærkt omtalt i aviserne.

Straks efter omslovens vedtagelse blev det med hjemmel i lovens § 8, der siger, at finansministeren kan fastsætte regler, hvorefter andre grupper af virksomheder end de i § 7 nævnte (d. v. s. marskandisere samt håndværkere og grossister med en minimal afgiftspligtig omsætning) kan fritages for registrering, bestemt, at bygningshåndværkere, der udelukkende udfører arbejde på

fast ejendom, ikke skulle registreres hos toldvæsenet.

Fritagelsen for registrering kom ikke alene til at gælde bygningshåndværkere, der udførte hele arbejdet på selve byggepladsen, men også håndværkere, som på eget værksted foretog bearbejdning af materialerne eller fremstillede helt eller delvis færdige bygningselementer udelukkende til brug for bygningsarbejde, som den pågældende selv havde i entreprise, eventuelt underentreprise. Disse virksomheder kom kun til at svare omsætningsafgift af de indkøbte materialer (træ m. v.). Derimod skulle den håndværksvirksomhed, der fremstillede bygningsdele og bygningselementer til salg til andre håndværkere, registreres for dette salg og svare afgift af færdigvarens fulde værdi.

Ved fastsættelsen af disse regler havde man alene den egentlige håndværksvirksomhed i tankerne, idet man gerne ville undgå registrering af bygningshåndværkere, som kun har en besked og mere tilfældig elementfremstilling på egne værksteder.

I praksis blev resultatet imidlertid, at mange virksomheder — såvel små og store håndværksmæssige foretagender som egentlige fabrikker — der fremstiller bygningsmateriel, forsøgte at bringe sig ind under materialebeskatningsreglerne, så snart de kunne hævde, at de ikke alene fremstillede bygningselementer, men også selv havde op sætningen på ejendommen i entreprise eller underentreprise. Der blev endda etableret rene proformaentrepriser.

Dette medførte en diskrimination imod de virksomheder — såvel inden for håndværk som industri — der ikke havde mulighed for eller ønskede at benytte sig af denne fremgangsmåde, men solgte deres varer uden selv at montere dem på fast ejendom.

Der havde lige siden omslovens ikrafttræden været forhandlet med de interesserede erhvervsorganisationer for at komme denne diskrimination til livs. Man havde herunder været inde på den tanke, om man kunne gennemføre en ordning, som under en eller anden form gav de virksomheder, der ikke havde egne repriser på fast ejendom, adgang til ligesom „entreprisevirksomhederne“ at beskattes alene de anvendte råmaterialer. Forudsætningen for, at man fra finansministeriets side kunne gå